

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ἠπλοῦσας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχους Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἕριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΩΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμᾶς 80. Ἐξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικοῦς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σάλλινια 10.

*Ἐξήμηνος καὶ Τρίμηνος ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΑΣΗΣ

*Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουθώτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

*Ὁδὸς Ἐρμούδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 94ος

Ἐν Ἀθήναις, 17 Σεπτεμβρίου 1927

Ἔτος 49ον.—Ἀριθ. 42

ΜΟΚΟΚΟ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL]

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Οἱ ἠπυρῆτες, οἱ μάγειροι καὶ οἱ θυρωροὶ ἄλλων τῶν γειτονικῶν οπιτιῶν πετάγονταν τότε στὰ παράθυρα γιὰ νὰ ἰδοῦνε τὰ «γυμνάσια»!

Ὁ Πατατούκας, ζευγμένος στὸ κανόνι, τοῦκανε περίπατο γύρο-γύρο στὴν ἀλλή. Ὑστερα, ξαφνικά, ὁ στρατηγὸς ἔδινε ἄλλο παράγγελμα. Ἐπρεπε τότε ὁ φτωχὸς «πυροβολητὴς» νὰ τρέχει γρήγορα, πολὺ γρήγορα, σὰν νὰ τὸν κυνηγοῦσαν ἑκατὸ ἔχθροι.

Καμμιά φορά, ἀπάνω στὴ σοβαρότερη στιγμή, ἡ «πυροβολαρχία» δεχόταν μιὰ βροχὴ ἀπὸ καθαρὶδια, ἀπὸ πατάτες ἢ ἀπὸ καρόττα.

Μὰ ὁ στρατηγὸς δὲν ἔχανε τὴν ψυχραιμία.

— Πρέπει νὰ τὰ δεχομαστε ἀτάραχοι, καθὼς θὰ δεχομαστε καὶ τὰ βέλη τῶν ἐχθρῶν μας! ἔλεγε. Ἐμπρός!

Μιά μέρα ὅμως τὰ πράγματα λίγο ἔλειψε νὰ ἔχουν κακὸ τέλος.

Ὁ Ποῦμ-Ποῦμ ἔτυχε νὰ ἔχει τὸ μέρος του στὰ γυμνάσια. Αὐτὸς ὅμως δὲν ἀνεχόταν νὰ τὸν ραίνουν τὰ δουρικὰ μὲ τὰ περιττὰ τῆς κουζίνας.

Θύμωσε μονομιάς καὶ διέφυγε τὸ στόμιο τοῦ κανονιοῦ πρὸς τὸ παράθυρο, ἀπ' ὅπου εἶχε ἔλθει ἡ βροχὴ.

— Ἀο! φώναξε, προσοχὴ! Θὰ τραβήξω. Ἐνα, δύο, τρία, —πῦρ!

Παρῆυθὸς ὄλοι τραβήχτηκαν μὲ ξεφωνητὰ τρομαγμένα καὶ δόξα τὰ παράθυρα ἔκλεισαν σὰ μαγικά. Ἡ φάρσα τοῦ Ποῦμ-Ποῦμ εἶχε πετύχει.

Ὁ Ἡρακλῆς γνῶρισε καὶ ἔνδοξες ὥρες.

Ἐνα ὥρατο ἀπριλιάτικο πρῶτ ἀποφάσιζαν νὰ γίνει γενικὴ ἐξοδος τοῦ στρατοῦ καὶ ἐπιθεώρηση ἀπὸ τὸν πρίγκιπα Μοκοκό, στὴν πλατεία τῆς Μονμάρτης.

Γιὰ τὸ ἐπισημότερο, πῆρε καθένας τὴ θέση του στὴ γραμμὴ, μὲ τὴ χαλκὶ στολὴ του.

Ἐπικεφαλῆς βάζει ὁ Ἡρακλῆς, μὲ ἓνα ὑπέροχο κόκκινο λοφίο στὴν κάσκα του. Κρατοῦσε γυμνὸ τὸ ξίφος του, ἀνῶ ἢ θήκη χτυποῦσε ἀραιμάνια στὸ πόδι του. Ἀκολουθοῦσε ὁ Ποῦμ Ποῦμ, μὲ τὴ σάλπιγγά του.

Ὑστερα ἐρχόταν ὁ Αὐγουστος, ἀντιπροσωπεύοντας τὸ παζικό. Ἀπὸ πῶς του ὁ Πατατούκας μὲ τὸ κανόνι του —τὸ πυροβολικό. Τέλος, ἡ Ἰολὴ μὲ τὸ πρόχειρο φαρμακεῖο τῆς, ἀντιπροσωπεύοντας τὴν «ὀγεινομικὴ ὑπηρεσία».

Ὅταν πέρασε ἡ περίεργη αὐτὴ συνοδεία, βαδίζοντας πρὸς τὸ μέρος ὅπου θὰ γινόταν ἡ ἐπιθεώρηση, ὁ κόσμος στεκόταν καὶ κοίταζε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

— Τῆ εἶν' αὐτὸ πάλι; ρωτοῦσε ὁ ἄνας.

— Κάποιος γυμναστικὸς σύλλογος, ἀπαντοῦσε ὁ ἄλλος.

— Μπᾶ! ἔκαν' ἓνας τρίτος.

Δὲ βλέπεις αὐτὸ τ' ἀραπάκι; Θάναι κάποιος Ἀφρικανὸς βασιλιάς μὲ τὴν ἀκολουθία του.

Κι' οἱ ἀστυφύλακες ἀκόμη κοίταζαν κάπως ξαφνισμένοι: τοὺς ἐνοπλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους ποὺ βάδιζαν μὲ τόσο ἄερα καὶ τόσο τουπᾶ.

Δὲν εἶχαν διαταγὴ καὶ δὲν τολμοῦσαν νὰ τοὺς σταματήσουν, ἀλλὰ περιορίζονταν νὰ διώχνουν τὰ παιδιὰ τοῦ δρόμου ποὺ τοὺς εἶχαν πάρει ἀπὸ πίσω.

Τὸ στρατεῦμα προχώρησε γοργὰ στὸν ἀνήφορο τῆς Μονμάρτης, ἐνῶ ὁ Ποῦμ Ποῦμ χτυποῦσε τὴ σάλπιγγά του χαρούμενα καὶ ἐνθουσιαστικά.

Ὁ Πατατούκας ὅμως ἴδρωνε καὶ ξεψουσοῦσε, σέρνοντας πίσω του τὸ κανόνι.

Τέλος ἔφτασαν στὸ πλάτωμα ὅπου θὰ γινόταν ἡ ἐπιθεώρηση καὶ πρόχειρα γυμνάσια πυροβολικοῦ.

Ὁ κόσμος ποὺ εἶχε μαζευτεῖ ἦταν ἀρκετὸς καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἔλαμπε ἀπὸ εὐτυχία καὶ δόξα.

Οἱ στρατιῶτες τοῦ Μοκοκό ἔκαμαν παρέλαση μπροστὰ του καὶ ὁ μικρὸς μας φίλος τοὺς κοίταζε περήφανα. Ὑστερα ὁ στρατηγὸς του στάθηκε προσο-

«Ὁ κόσμος κοίταζε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα...»
 (Σελ. 309, στ. γ')

χή μπροστά του και ρώτησε με σάβας: —Υψηλότατε, πότε θα κάμει την επιθεώρηση;

Τὸ βασιλόπουλο δὲν ἤξερε τοὺς στρατιωτικοὺς κανονισμοὺς. Ὁ Ἡρακλῆς τοῦ ἐξήγησε ὅτι ἐπρεπε νὰ περάσει ἀργά-ἀργά μπροστὰ στοὺς στρατιώτες του, νὰ κοιτάξει ἂν οἱ στολές εἶναι τα-

—Ἀφήστε με ἤσυχο, κύριε! Δὲ μιλῶν σὲ στρατιώτες ὅταν βρίσκονται σὲ ἀπήρεια!

Ὁ Αὐγουστός ὁμῶς, βλέποντας ὅτι ἦταν φόβος νὰ πάρουν τὰ πράγματα ἀσχημο τέλος, ἔλασε τὸ βιβλίον του καὶ πρόσταξε σοβαρότατα τὸ στρατηγὸ του:

«Ὁ Μοκοκό ἀρχισε νὰ κάνει σοβαρά ἐπιθεωρήσεις». (Σελ. 370, στ. α΄.)

χιτικές, ἂν εἶναι γυαλισμένα τὰ κουμπιά, κι' ἄρα νὰ κάμει τρία βήματα πῶς.

— Καλὰ εἶπε ὁ Μοκοκό. Κι' ἀρχισε νὰ κάνει μ' ἐπιθεωρήσεις με θαυμασμοὺς τὴν ἀμειπτή στάση τοῦ Ποῦμ Ποῦμ, συγχάρηκε τὸν Αὐγουστό, κοίταξε ἀκόμη καὶ τὸν Πατατάκα μ' εὐμένεια, χαμογέλασε στὴν Ἰσλέ, —κι' ἡ ἐπιθεώρηση τελείωσε.

Τῆ στιγμῇ αὐτῇ ἀκριβῶς, ἡ ὥρα τῆς τελετῆς ἦταν γρηγορὰ νὰ διακοπῆ ἑξαφικῶς. Οἱ περίεργοι ποὺ εἶχαν μαζευτεῖ ἦσαν τόσο πολλοί, ὥστε οἱ ἀστυνομικοὶ ἀνησυχῆσαν κι' ἕνας ἀπ' αὐτοὺς πετάχτηκε ὡς τὸ γειτονικὸ τμήμα, γιὰ νὰ ζητήσει διαταγὴ ἀπὸ τὸν ἀστυνόμο.

Ὁ ἀστυνόμος ποὺ εἶχε βαρεθεῖ τὴ μοναξιά τοῦ γραφείου του, βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ κάμει ἕναν περίπατο καὶ πῆγε μόνος του στὸ μέρος τῆς ἐπιθεώρησης, ἀκριβῶς τῆ στιγμῇ ποὺ ὁ κόσμος χειροκροτοῦσε τὸ μικρὸ πολίτικα.

— Μπᾶ! ἔκαμε ὁ ἀστυνόμος. Ἐδῶ βλέπω τουφέκια καὶ κανόνια! Αὐτὸ εἶναι σοβαρό!

Ἦρσε μαζί του δυὸ ἀστυφύλακες καὶ πλησίασε τὸν Ἡρακλῆ, ποὺ εἰσιμαζόταν νὰ ξεκινήσει τὸ στράτευμά του.

— Τί σημαίνει αὐτό, κύριε; εἶπε ὁ ἀστυνόμος. Δὲν ξέρετε ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ κυκλοφορία ἐνόπλων ὁμάδων στοὺς δρόμους;

Ὁ στρατιώτης θύμωσε ποὺ τὸν ἀνησυχούσαν ἀπάνω στὴν ἐκτέλεση τῶν καθηκόντων του κι' ἀπάντησε:

— Σιωπὴ ἐσὺ, Ἡρακλῆ! Ὑστερα χαιρέτησε ταπεινότερα τὸν ἀστυνομικὸ καὶ τοῦ εἶπε:

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΚ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΚΑΤΑ ΓῆΣ

Στὸ ἀρχαῖο χαμοκόλυβο μπροστὶ, λουλούδια εὐνοκμοῖσαν σωριαστά, λουλούδια σωρευτά, λογῆς λογῆς, χυμένα ἀπὸ πνέρι κατὰ γῆς.

Ἦταν στὶς δόξες τῶν περιβολίων, κι' οἱ ὄρες τῶν ταξιδιόρικων πουλιῶν, κι' οἱ ἀεσφες ἀνάσες, οἱ μισές, ποὺ λύνουν καὶ χαλοῦν τὶς ἀλλωσιές.

Μὲ τὰ μάτια τὰ φίλησα, πολὺ... Ψυχὴ σικί μου. Μόνο στὴν αἰθὴ περιδιώβαζε ἀργὴ περπατησιὰ ποὺ τὴν ὑλίγειν ἡ ἀκρὰ μοναξιά.

Κι' εἶσι ἤθελα, ἡ θωριά τους μοναχὴ νᾶφήσω νὰ μοῦ πῆξ ἀπὸ τὴν ψυχὴ... Μὰ εἰ μὴ μὴ ἀναξήσανε σ' αὐτὰ τὰ λουλούδια τὰ χρωματιστά:

Ἐγνοῖες, ἀδημονίες, μεταγνώμοι, μελίσι δλα προστρέξαν, σὴ στιγμῇ, σὰ νᾶταν μαγευμένα, —ἀπ' τὸν Καῖρό, — καὶ ἔκαυσαν σὴ λουλούδια, ἕνα σωρὸ.

Τοῦ περιβολιοῦ τὸ κέντημα, στασιτὸ, πίκρα καὶ συννεπία ἔγινε μεσοῦ, κι' ἔγιναν τὰ κοιτᾶνια του σκληρὸς μύτες, καρφιά, πηλῆς αἱματωρῆς.

Ἀναποδογροῖστηκε ἡ χαρὰ κι' ἐβῆκε θλίψη, —ἀκόμα μὴ φορὰ, κι' ἐστάθησαν, μακρότατη γραμμὴ, φλιμμένα ῥόδα, διψᾶνοι καίμοι...

Ἄς εἶναι! Ὅταν στὸν κίμπο τὸ βαθὸ βορρῶσει ἀστραποβορῆ καὶ χυθεῖ κι' οἱ ἀνέμοι ἐρθεῖν νὰ κλάψουν γοερά, ποῖς θὰ μοῦ κλέψῃ τότε ἀπ' τὴ χαρὰ;

ΤΕΛΟΣ ΛΓΡΑΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΚΑΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ

Ὅταν ὁ νεαρὸς πρίγκιπας Ζεμίρ ἀνέβηκε στὸ θρόνο τῆς Περσίας, φώναξε εἰς τοὺς Ἀκαδημαῖκούς τοῦ βασιλείου του καὶ τοὺς εἶπε:

—Ὁ καθηγητὴς μου μὲ διδάξε ὅτι ἕνας ἡγεμόνας κυβερνᾷ μὴ φρόνιμα τὸ λαὸν του, ὅταν γνωρίζῃ τὰ διδάγματα τοῦ παρελθόντος. Γιαυτὸ σὰς προστάζω νὰ μοῦ γράψετε μὴ προσοχὴ τὴν ἱστορία ἑλῶν τῶν λαῶν καὶ ἑλῶν τῶν ἐποχῶν.

Οἱ σοφοὶ ὑποσχέθηκαν νὰ ἐκτελέσουν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ βασιλέως τους κι' εὐθὺς ἀρχισαν τὸ ἔργο. Μετὰ εἴκοσι χρόνια, παρουσιάστηκαν στὸ παλάτι. Πίσω τους ἔρχονταν ἕνα καραβάνι ἀπὸ δώδεκα καμήλες φορτωμένους πελώριους τόμους.

— Μεγαλειότατε, εἶπε ὁ γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας, οἱ σοφοὶ τοῦ βασιλείου σὰς ἔχουν τὴν τιμὴ νὰ καταθέσουν σὴ πόδι σας τὴν Γενικὴ Ἱστορία ἑλῶν τῶν λαῶν καὶ ἑλῶν τῶν ἐποχῶν.

Εἶναι ἑξὶ χιλιάδες τόμοι, ἐποὺ θὰ βρῆτε κάθε τι ποὺ σῴζεται ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ παρελθόντος, μὴ ἀφθονα προλεγόμενα, σχόλια καὶ σημειώσεις.

Ὁ βασιλεὺς ἀποκρίθηκε: — Κύριοι, σὰς εὐχαριστῶ γιὰ τοὺς κόπους σας. Μὰ εἶμαι πνιγμένος ἀπὸ τὶς φροντίδες τοῦ βασιλείου μου κι' ἔπειτα, στὸ διάστημα αὐτό, ἐγὼ ἔχω γράσει. Βρίσκομαι σὴ μέση τοῦ δρόμου τῆς ζωῆς καὶ, ἔστι καὶ ἂν ὑποθέσω πὺς θὰ ζήσω ἑκατὸ χρόνια, πᾶσι δὲ θὰ κατορθώσω νὰ διαβάσω οὔτε τὰ μισὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ βιβλία. Ὅθ μείνουν σὴ βιβλιοθήκῃ μου. Κάνετε μοῦ μὴ σύντομὴ ἱστορία, γιὰτὶ σύντομη εἶναι καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ ἀκαδημαῖκοι ἐργάστηκαν ἄλλα εἴκοσι χρόνια. Ὑστερα ἔφεραν σὴ βασιλέα χίλιους τόμους, φορτωμένους σὲ τρεῖς καμήλες.

— Μεγαλειότατε, ἰδοὺ τὸ νέο μας ἔργο. Ἐλπίζουμε ὅτι δὲν παραλείψαμε τίποτε σημαντικό.

— Πιθανὸν, ἀπάντησε ὁ βασιλεὺς. Μὰ ἐγὼ γέγραφα κι' οἱ μεγάλες μελέτες δὲν ταιριάζουν σὴν ἡλικίαν μου. Συντομῆστε ἀκόμα καὶ μὴν ἀργήσετε.

Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἀργῆσαν καὶ πολὺ. Σὲ δέκα χρόνια, γύρισαν μ' ἕνα μικρὸν ἑλέφαντα, ποὺ κουβαλοῦσε πεντακάσιους τόμους.

— Μεγαλειότατε, τὸ νέο μας ἔργο εἶναι πολὺ σύντομο.

— Κι' ὁμῶς εἶναι ἀκόμη πολὺ μεγάλο, ἀπάντησε ὁ βασιλεὺς. Συντομῆ-

Ο ΜΠΕΜΠΗΣ ΑΡΧΙΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΜΒ΄

«Αὐτὸ κι' αὐτό», εἶπε ἡ Φεβρονία γυρίζοντας στοὺς συντρόφους τῆς. —Ἄ! ἔκαμε ὁ ἀρχιλήσταρχος μᾶς ἀνακαλύψαν! Βέβαια ἐκεῖνος ὁ Ἐγγλέζος θὰ μᾶς μαρτύνησε, ἢ ὁ Μερῆς...

— Ἦ καὶ οἱ δυὸ μαζί, εἶπε ὁ Φούσκας τρέμοντας. — Ἀμὴ τώρα; ψιθύρισε ἡ Φεβρονία. — Πᾶμε νὰ κρυφτούμε σὴ σπῖτια μας! φώναξε ὁ Φούσκας. — Ναι, ναι! φώναξε κι' ἡ Φεβρονία, ἔτοιμη νὰ ξεκινήσῃ. — Ἀνόητοι ποὺ εἴσαοτε! τοὺς εἶπε ὁ ἀρχιλήσταρχος. Ἄμ σὴ σπῖτια μας πρῶτα-πρῶτα θὰ πᾶνε. Θὰ ἔχουν πᾶσι κούλα καὶ θὰ μᾶς περιμένουν. Ἄν μείνουμε ὁμῶς σὴ λημέρι καὶ ταμπουρωθούμε, ἂς κοιτάσουν!

Κάθησαν ἐκεῖ χάμω νὰ κάμουν συμβούλιο. Ὁ Φούσκας κι' ἡ Φεβρονία δὲν ἤθελαν νὰ ταμπουρωθοῦν σὴ λημέρι. Οἱ χοροφύλακες, ἔλσαν, θάνεβαιναν ἐκεῖ καὶ θὰ τοὺς ἐπῆσαν σάν ποντικούς σὴ φάκα. Κι' ἂν ἔκαναν ἀντίσταση, μπορεῖ καὶ νὰ τοὺς σκότωναν... Τοῦ κάκου ὁ Μπέμπης τοὺς ἔλσγε πὺς ἦταν δεῖλια καὶ προδοσία νὰ φύγουν τώρα καὶ νὰ κρυφτοῦν, ἐνῶ ἂν κάθονταν σὴ λῶφο νὰ πολεμήσουν, θὰ δοξαζόνταν. Ἐκεῖνοι ἐπιμέναν. Τῆ ζωὴ τοὺς ἤθελαν, ὄχι δόξα...

— Καλὰ λοιπὸν! εἶπε σὴ τέλος ὁ ἀρχιλήσταρχος. Ἐγὼ μένω μονᾶχος μου. Ἀφήστε με καὶ φύγετε... ἀφοῦ εἴσατε τέτοιοι! Κι' ἐσηκώθη, ἔπῆσε τὸ Μαυροῦκο ἀπὸ τὸ χαλινάρι καὶ ξεκίνησε.

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΜΕ ΤΟ ΚΟΛΑΪ

Στὴ Ζάκυνθο, τὸν παλιὸ καπρὸ, ἕνας ἀγαθὸς Ἑβραῖος Μπολῆς ὀνομαζόμενος, εἶχε δανείσει χρήματα σ' ἕνα Χριστιανὸ, ποὺ δὲν ἔννοοσε νὰ τοῦ τὰ ἐπιστρέψῃ. Κάθε φορὰ ποὺ ὁ Μπολῆς πῆγαινε νὰ τοῦ τὰ ζητήσῃ, ὁ χρεώστης τοῦ ἔλεγε στερεότυπα:

— Καλὰ ντὲ, θὰ σοῦ τὰ δώσω, μὰ μὲ τὸ κολαῖ μου.

Μιά, δυὸ, δέκα φορές, ἐπιτέλους ὁ Μπολῆς ἔλασε τὴν ὑπομονή. Καὶ τοῦ φώναξε:

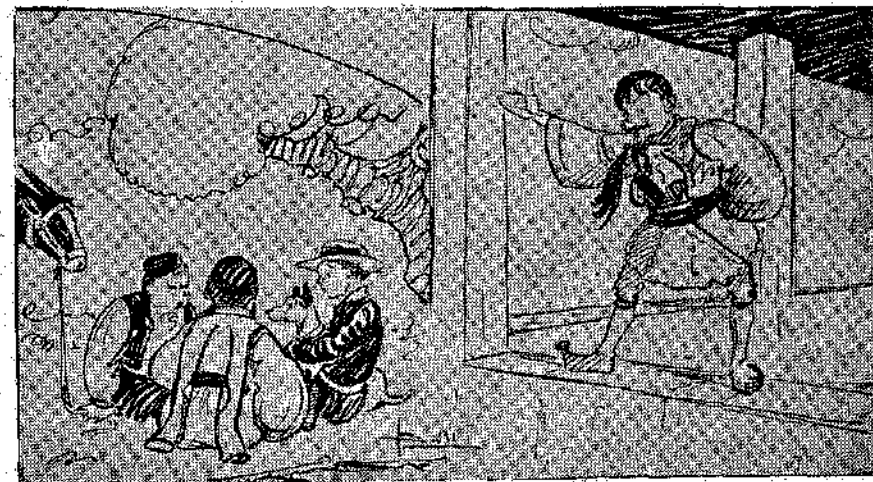
— Μὰ κολαῖ τὴ μιά, κολαῖ τὴν ἄλλη, ὄλο κολαῖ. Πότε θὰ ξεκολλήσῃ γιὰμὰ, νὰ πάρω κι' ἐγὼ τὰ λερτά μου;

ΚΙ' ἌΛΛΟ ΕΒΡΑΙΪΚΟ

Ὁ περίφημος Γερμανὸς ζωγράφος Μᾶξ Λίμπερμαν, ποὺ τελευταῖα γιέρτασε τὴν ὀδοντοστοματηρίδα του, εἶναι Ἑβραῖος. Κάποτε, γιὰ νὰ τὸν διορίσουν σὴν Ἀκαδημία, τοῦ ἐπρότειναν νὰ βεπτισθῇ, ἐπειδὴ ὁ νόμος ἀπαγόρευε τότε νὰ διορίζουν Ἑβραῖους. Κι' ὁ Λίμπερμαν εἶπε:

— Ἄν ἤξερα πὺς βαπτιζόμενος θὰ ἐζωγράφιζα καλύτερα, θὰ βαπτιζόμουν ἀμέσως. Ἀλλὰ νᾶλλαξοπιστήσω γιὰ μιά ἔβρα σὴν Ἀκαδημία... αὐτὸ πᾶσι πολὺ.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ὁ Φούσκας συγκινήθηκε πρῶτος. Δὲν τοῦ βαστούσε ἡ καρδιά νᾶπαρατήσῃ τὸν ἀρχηγὸ του, τὸ φίλο του, τὴ στιγμῇ τοῦ μεγάλου κινδύνου.

— Στάσου, φώναξε. Ἐρχομαι μαζί σου κι' ἐγὼ! — Κι' ἐγὼ! εἶπε κι' ἡ Φεβρονία, ποὺ φοβόταν πᾶ νὰ γυρίσῃ μονᾶχη, νύχτα ὄρα καὶ μὲ ἀντρίκια φροσσιὰ, σὴ μάννα τῆς.

Ἐτσι ξανανέβηκαν σὴ λημέρι καὶ οἱ τρεῖς. Καὶ γρήγορα μάλιστα σὰ νὰ τοὺς κυνηγοῦσαν.

Οἱ καμπάνες, οἱ σάλπιγγες, βαροῦσαν ἀκόμα. Ὁ Μπέμπης στάθηκε ἀπάνω σὴ κεζούλι καὶ κοίταξε κάτω τὴν πόλη, προσπαθώντας νὰ μαντέψῃ τί γινόταν ἐκεῖ. Τίποτα. Σκοτάδι παντοῦ. Κάπου-κάπου μόνο ἐφεγγε κανένα παράθυρο. Μολοντοῦτο μπόρεσε νὰ διακρίνῃ, στοὺς δρόμους καὶ σὴ πλατώματα, ἀνθρώπους ποὺ μαζεύονταν ἢ ποὺ ἔτρεχαν σὰ φοβισμένοι. Δὲν χωροῦσε ἀμφιβολία ἡ πόλη ἦταν ἀνάστατη.

Καὶ τότε ὁ Μπέμπης κρυβήθηκε ἀπὸ χαρὰ, περηφάνεια, ἐνθουσιασμό. Καὶ σηκόνοντας τὰ χεῖρα του ψηλά, φώναξε:

— Μπράβο μου! Ἐκεῖνο ποὺ ὀνειρευόμουν, τὸ κατάφερα. Ἐσηκώσα τὸν κόσμον. Ὅλος ὁ στρατὸς θάρθη τώρα νὰ μὲ πολεμήσῃ! Κι' ἡ θὰ νικήσω ἢ θὰ πεθάνω. Μὰ πάντα θὰ δοξαζῶ!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

Αγαπητοί μου,

ΥΜΠΗΡΩΝΟ σήμερα την προηγούμενη Έπιστολή μου, δίνοντάς σας λεπτομερέστερες πληροφορίες για τη ζωή και το έργο του μεγάλου Ποιητή, που θα γιορτάσουμε σε λίγο την εκατονταετηρίδα του.

Ο Ούγος Φώσκολος γεννήθηκε λοιπόν στη Ζάκυθο. Έξη χρονών παιδάκι, ο πατέρας του τέν πήρε στο Σκαλάτο της Δαλματίας, όπου ύπηρετοῦσε τότε ως υγειονομικός γιατρός. Αλλά σε λίγο τὸν γύρισαν στη Ζάκυθο, όπου ἔμεινε ὡς τὰ δεκατέσσερα χρόνια του. Ἐκεῖ ἐξακολούθησε τις πρώτες σπουδές του ἑλληνικά. Δὲν ἦταν ἕως «ἐπιμελής» μαθητής. Ἀργότερα, λέει ὁ ἴδιος, ἀσθάνθηκε τὴ δι-φασία τῆς μελέτης. Καὶ μορφώθηκε μονά-χος του, πάντα, ἐννοεῖται, με τις βά-σεις πὸ εἶχε λάβει στὰ σχολεῖα τῆς «μητρικῆς του πατρίδας».

Ἀπὸ κει πέρασε στὴν Ἰταλία, τὴν «πατρικὴν» του. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, ἡ Ἰταλία δὲν ἦταν τὸ ἐνωμένο καὶ με-γάλο σημερινὸ κράτος. Χωρισμένη σὲ διάφορα μικρὰ βλαχίαια, ἀλλὰ ἀνεξάρ-τητα, ἀλλὰ κάτω ἀπ' τοὺς Γάλλους, ἀλλὰ κάτω ἀπ' τοὺς Αὐστριακοὺς, κοι-τάζε ἀπὸ τότε πὸς νὰ ἐνωθῆ. Ὁ Αὐ-στριακὸς ἦταν ὁ μεγαλύτερος τῆς ἐσχθρῆς, — ἔπως ἀπάνω-κάτω γιὰ μᾶς ὁ Τσάρκος, — κ' ὁ Γάλλος ἦταν φι-λο τῆς μόνον ἔταν ἔδωχνε τὸν Αὐ-στριακὸ. Μὰ κ' αὐτὸς, ἔταν ἔμεινε πολ-ὸ σὰ νοικοκύρης, γινόταν ἐσχθρῆς. Τὸ συμπέρασμα εἶναι πὸς, τὴν ἐποχὴ ἐ-κείνη, ἀρχῆς τοῦ 18' αἰῶνα, ἡ ζωὴ τῶν Ἰταλῶν στὴν Ἰταλία δὲν ἦταν ἡσυχὴ κ' εἰρηνική. Ὅσοι μάλιστα ἀνακα-τεύονταν στὰ «πολιτικά», εἶχαν πολ-λὲς καὶ μεγάλες περιπέτειες. Τὸς κυ-ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Σκίτσο τοῦ Σανταμούρε (Γ' Βραβείον.)

νηγοῦσαν, τοὺς φυλάκιζαν, τοὺς ἐξό-ριζαν. Γι' αὐτὸ κ' ὁ Φώσκολος, θερ-μὸς πατριώτης καὶ φιλελεύθερος, δὲν μπόρεσε ποτὲ νὰ μείνει πολλὰ χρόνια στὸ ἴδιο μέρος. Γύριζε ἀπὸ πόλη σὲ πόλη τῆς Ἰταλίας, περνοῦσε κρυφὰ στὴν Ἑλβετία, κατέφυγε στὴν Γαλ-λία, ξαναγύριζε στὴν Ἰταλία καὶ ξα-νάφρευε σὲ λίγο. Τέτοια στάθηκε ἡ νεανική κ' ἡ ἀνδρική του ζωὴ. Πότε πολεμιστής, πότε ἐξόριστος, πότε αὐ-τοεξόριστος, πότε διορισμένος σὲ δη-μόσια θέση, πότε πικυμένος, πότε πλοῦ-σιος, πότε φτωχός. Καὶ γιὰ νὰ γλυ-τώσῃ ἀπ' ἑλ' αὐτὰ, ἀναγκάστηκε στὸ τέλος σὲ πάει στὴν Ἀγγλία.

Τὰ πρῶτα χρόνια τῆς διαμονῆς του στὸ Λονδίνο στάθηκαν ἴσως τὰ πιὸ εὐτυχημένα τῆς ζωῆς του. Γιατί οἱ Ἀγγλοὶ τὸν τίμησαν ὄχι μόνο σὰν ἕνα μεγάλο ποιητὴ, παρὰ καὶ σὰν ἕνα μεγάλο ἔχθρο τοῦ μεγάλου ἐχθροῦ τους, τοῦ Ναπολέοντα. Τοῦ ἀνοίχθη-καν τὰ πιὸ ἀριστοκρατικά ἐκεῖ σαλό-νια καὶ τὰ σπουδαιότερα περιοδικά. Ὁ Φώσκολος ἔγραφε ἄρθρα, δημο-σίευε βιβλία, ἐκέριζε χρήματα. Τὸν ἴδιον καιρὸ, ἡ κόρη του κληρονόμησε ἀπὸ τὴ γαϊαχὴ τῆς τρεῖς χιλιάδες λί-ρες, μεγάλη γιὰ τότε περιουσία. Κ' ὁ Φώσκολος βρέθηκε ἀξάφνα δοξαμέ-νος καὶ πλούσιος, — εἶχε δηλαδὴ ἔτι μὴ μπορεῖ κανεὶς νὰ ποθῆσῃ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο.

Ἀλλὰ τὴν εὐτυχία αὐτὴ ἔμειλε σὲ λίγο νὰ τὴν πληρώσῃ με δυστυχία φοβερή. Γιατί ὁ ποιητὴς δὲν γνώριζε ποτὲ τὸν τὴν οἰκονομία. Μὲ τὴ «λόρ-δικὴ» ζωὴ πὸ ἔκανε, γρήγορα σπα-τάλησε τὴν περιουσία ἐκείνη, πὸ δὲν ἦταν μάλιστα καὶ δική του. Φιλότι-μος, τοῦ κἀκου προσπάθησε νὰ τὴν ξανακἀνῆ. Οἱ Ἀγγλοὶ δὲν τὸν ὑπο-στήριζαν ἔπως πρῶτα. Γιατί ἀντωμε-ταξὺ εἶχαν πάρει τὴν Ἐπτανήσιο καί, σὰν φιλελεύθερο Ἐπτανήσιο, θεωροῦ-σαν τὸ Φώσκολο ἐχθρὸ τῆς Ἀγγλικῆς

Προστασίας στὴ πατρί-δα του. Ὅτε μαθήμα-τα Ἰταλικῆς δὲν ἔβρι-σκε πιά νὰ δίνει ὁ με-γάλος ποιητὴς. Κ' ἀ-ναγκάζονταν, — με τὸ-ση του λύπη! — νὰ που-λεῖ γιὰ ψωμὶ τὰ γαπη-μένα του βιβλία. Ὅλα τὰ πούλησε, ἐκτὸς ἀ-πὸ τὸν Ὅμηρο καὶ τὸ Δάντη, πὸ ἦταν τὰ δυὸ του Ἐθαγγέλια, κα-θὼς λέει ὁ ἴδιος.

Τὴ δυστυχισμένη αὐ-τὴ ἐποχὴ, τὸ μόνο του ὄνειρο, ἡ μὴνῆ του ἐλπίδα, ἦταν νὰ γυρί-σει στὴ Ζάκυθο με τὴν

κόρη του καὶ νὰ ζήσῃ ἐκεῖ ἡσυχὰ, κἀνοντας τὸ δάσκαλο. Ἀλλὰ ὅτε κ' αὐτὸ δὲν τὸ κατόρθωσε. Οἱ Ἀγγλοὶ δὲν τοῦ ἔδιναν διαβατήριο, νομίζοντας πὸς ἤθελε νὰ πάει γιὰ νὰ ξεσηκῶσει τοὺς Ζακυθινοὺς ἀναντίο τους. Ἀπὸ τὸν βασάνισαν πολὸν καιρὸ, ἐπιτέλους πείσθηκαν καὶ τοῦ ἔδωσαν. Ἀλλὰ τότε τοῦ συνέθηκε κἀτι ἄλλο: Τὴν πα-ραμονὴ πὸ ἔφυγε, — κ' ἦταν μὴ εὐκαιρία τότε νὰ φύγῃ, ἀκολουθώντας τὸν ξάδελφό του τὸ Βουλτσο, πὸ εἶ-χε πάει με ἀποστολὴ στὸ Λονδίνο καὶ θὰ γύριζε στὴ Ζάκυθο, —καβαλλίκεψε ἐν' ἀτίθασσο ἄλογο, ἔπεσε κ' ἔσπα-σε τὸ πῶδι του. Ἔτσι τὸ ποθητὸ τα-ξίδι, ὁ γλυκὺς νόστος, ἀναβλήθηκε γιὰ πάντα. Καὶ σὲ λίγο ὁ Φώσκολος ἀρρώστησε βριδιά καὶ πέθανε, μέσα στὴ φτώχεια, τὴν ἐγκατάλειψη, τὴν ἀπελπισία.

Πέντε ἀνθρωποὶ μόνο ἀκολούθησαν τὴ φτωχὴ του κηδεία. Ἀλλὰ σὲ λι-γο, ἕνα σερνὸ μνημεῖο στηνόταν ἀπά-νω στὸ ἀγγλικὸ χῶμα πὸ ἀπέπαζε τὰ κόκκαλά του. Ἀργότερα, τὰ κό-κκαλα αὐτὰ, προλαβαίνοντας τὴ Ζάκυ-θο πὸ ἔβγινε κἀπως ἀργά, τὰ ζή-τησε ἡ Ἰταλία καὶ τὰ ἔθαψε στὸ Πάν-θεο τῆς. Γιατί ὁ Ζακυθινὸς πὸ πέ-θανε ἔρημος καὶ δυστυχισμένος σ' ἕνα προάστειο τοῦ Λονδίνου, ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους Ἰταλοὺς ποιη-τῆς, μὴ ἀληθινὴ δόξα τῶν Ἰταλικῶν γραμμάτων, — ὁ Οὔγος Φώσκολος με τὸνομα!

Τὰ ἔργα του εἶναι λίγα, ἀλλὰ με-γάλα: ἕνα μυθιστόρημα, «Οἱ τελευ-ταῖες ἐπιστολὲς τοῦ Ἰακώβου Ὀρτις» —μυθιστόρημα κατὰ μίμηση τοῦ «Βέρ-θερου» τοῦ Γκαίτε, με τὴ διαφορά πὸς ὁ ἥρωας τοῦ, ὁ Ἰταλὸς «Ὀρτις», ἀτοκτοεῖ ἀπὸ ἔρωτα μὰζι κ' ἀπὸ φιλοπατρία, μὴ ὑποφέροντας δηλαδὴ τὴ σκλαβιά τῆς πατρίδας του, —μερι-κὲς τραγωδίες, ὄχι με μεγάλη δραμα-τικὴ ἀξία ἀλλὰ με θαυμάσιους στί-χους, καὶ τὰ λυρικά του ποιήματα. Μέσα σ' αὐτὰ εἶναι καμμιά δεκαριά σονέττα, θαύματα φόρμας, ἀπὸ τὰ τελειότερα τοῦ κόσμου, καὶ τὰ δυὸ μεγάλα καὶ περίφημα ποιήματα, τὰ καθαυτὸ φωσκολιανὰ ἀριστουργήμα-τα, οἱ «Γάρτοι» κ' οἱ «Χάριτες».

Δὲν ἔχω τόπο νὰ σὰς τἀναλύσω. Σὰς συσταίνω ὄμως νὰ πάρετε τὴ με-τάφραση τῶν «Χαρίτων» πὸ ἔδωλε τελευταῖα ἡ κ. Μαρριέττα Γιαννοπού-λου-Μινώτου, ἡ παλιά μας Ζακυθινὴ Διαπλασοπούλα. Ἡ Διαπλασις σὰς μι-λήσε γ' αὐτὴ τὴν ἐκδοσὴ. Ἐθιπολύ-οσε τὸ ποιῆμα, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν πρό-λογο τοῦ βιβλίου καὶ τις ἀρθροὺς ση-μειώσεις, θὰ μάθετε καὶ πολλὰ γιὰ τὸ ἔργο καὶ τὴ ζωὴ τοῦ Φωσκόλου.

Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Οἱ ἀγριόχηνες στὴ λίμνη

ΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΑΕΦ (Βραβείον Νομῆλ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΡΕΙΔΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Ἀρκεῖ νὰ μὴ τὸ μάθουν τὰ παι-διά! Ἀρκεῖ νὰ μὴ τὸ μάθουν τὰ παι-διά! ἔλεγε ἀναστενάζοντας ἔταν ἔ-μπαινε στὸ σταθλο.

Τὰ παιδιά τῆς τῆς ἔγραφαν συχνὰ καὶ τὴν παρακαλοῦσαν νὰ πάει κοντὰ τους, ἀλλὰ αὐτὴ δὲν ἤθελε νὰ φύγει. Δὲν ἤθελε νὰ ἴδῃ τὸν τόπο πὸ τῆς εἶ-χε κλέψει τὰ παιδιά τῆς. Δὲν τὸν ἔ-χῶνευε τὸν τόπο ἐκεῖνο.

— Εἶναι μεγάλη μου ἀνοησία πὸ δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω τὴ χώρα πὸ καλοπερνοῦν τὰ παιδιά μου, ἀλλὰ χω-ρίς νὰ θέλω, δὲν μπορῶ νὰ τὴν χωνέ-ψω, ἔλεγε.

Δὲν συλλογιζόταν κανένα ἄλλον πα-ρὰ τὰ παιδιά τῆς πὸ ἀναγκασθῆκαν νὰ ξενητευθοῦν. Τὸ καλοκαίρι πήγαινε τὴν ἀγελάδα νὰ βρασκῆσῃ ἔξω στὸ με-γάλο βάλτο. Ἡ ἴδια καθόταν ἔξω τὴν ἡμέρα στὴν ἀκρὴ τοῦ βάλτου με τὰ χέρια σταυρωμένα στὰ γόνατά τῆς, κ' ἔταν γύριζε τὸ βράδυ σπιτί, ἔλεγε στὴν ἀγελάδα:

— Βλέπετε, Ἀστέρω μου, ἀν ἀντίς γιὰ τὸ μεγάλο βάλτο ἦταν ἔδω παχειὰ χωράφια, δὲν θἀναγκαζόνταν τὰ παι-διά μου νὰ ξενητευτοῦν.

Μιλοῦσε με θυμὸ γιὰ τὸν βάλτο πὸ ἦταν τόσο μεγάλος καὶ φερδὸς καὶ δὲν χρῆσιμευε σὲ τίποτε. Καὶ καμμιά φορὰ ἔλεγε κιάλας διτι ὁ ἀντρας τῆς ἔφταγε πὸ τὰ παιδιά τῆς εἶχαν πάει στὴν ξενητιά.

Τὸ τελευταῖο βράδυ ἦταν πὸ ἀδύ-νατη κ' ἐννοῖωθε τὸν ἑαυτὸ τῆς χει-ρότερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ. Δὲν εἶχε τὴ δύναμη οὔτε κἀν νὰρμέξει τὴν ἀγε-λάδα. Κάθησε στὸ σκαμνὶ καὶ τῆς ἔ-λεγε γιὰ δυὸ χωριάτες πὸ εἶχαν ἔρ-θει στὸ σπιτί καὶ τῆς ζήτησαν νὰ τοὺς πουλήσῃ τὸν βάλτο. Θὰ ἔσκαβαν ἀλλάκια γιὰ νὰ φύγει, τὸ νερὸ καὶ ὁ-

στερα θὰ τὸν ἔσπερναν. Ἡ πρότασις αὐ-τὴ ἔκανε τὴ γριὰ νὰ χαρῆ με καὶ νάνησυχῆσῃ.

— Ἀκουσε, Ἀστέρω, ἔλεγε, ἀκου-σε. Οἱ χωριάτες ἔλεγον πὸς στὸ βάλ-το μπορεῖ νὰ φυτρώσει βριζα. Θὰ πιά-σω νὰ γράψω στὰ παιδιά μου νὰ γυ-ρίσουν πίσω. Δὲν ἔχουν ἀνάγκη νὰ μένουν πιά στὴν ξενητιά μὴ πὸ θὰ μποροῦν νὰ βγάξουν τὸ ψωμὶ τους ἔ-δω-κέρα.

Καὶ γιὰ νὰ γράψῃ αὐτὸ τὸ γράμ-μα πήγε στὴν κἀμαρὰ τῆς...

Ὁ Νιλς δὲν κάθησε νὰκούσει παρα-κάτω ὅσα ἔλεγε ἡ γριὰ ἀγελάδα. Ἀ-νοῖζε τὴν πόρτα τοῦ σταύλου, πέρασε τὴν αὐλὴ καὶ ἔφθασε στὴν κἀμαρα πὸ ἦταν ἡ νεκρὴ καὶ πὸ εἶχε φοδηθεῖ τόσο πολὺ πρωτότερα.

Στάθηκε στὴν πόρτα καὶ κοιτάζε τριγύρω του. Στὴν κἀμαρα δὲν ἦταν ἔλα τόσο φτωχικά ὅσο ἐνόμιζε. Βρί-σκονταν ἐκεῖ μέσα πολλὰ πράγματα πὸ φαίνονταν σταλμένα ἀπὸ τὴν Ἀ-μερικὴ. Σὲ μὴ γωνία βρισκόταν μὴ ἀμερικάνικη κουβιστὴ πολυθρόνα, τὸ μεσιανὸ τραπέζι ἦταν σκεπασμένο με ἕνα ὄρατο βελουδένιο ἀκέπασμα καὶ ἕνα ἄλλο ὄρατο ἦταν ἀπλωμένο ἀπά-νω στὸ κρεβάτι. Στὸς τοίχους ἦταν κρεμασμένες ὄρατες κορνίζες με τις φωτογραφίες τῶν ξενητεμένων παι-διῶν καὶ ἔγγονιῶν, ἐπάνω ἀπὸ κομμὸ βρισκόταν βίβα γιὰ λουλοῦδι καὶ δυὸ κηροστάτες με χονδρὰ κεριά.

Ὁ Νιλς ἔφαξε καὶ θρῆκε ἕνα κουτί σπύρτα καὶ ἀναψε τὰ δυὸ κεριά. Τὸ ἔκανε ὄχι γιὰ νὰ ἴδει καλύτερα, ἀλλὰ γιὰτι ἔξερε διτι αὐτὸ ἦταν μὴ συνή-θεια γιὰ νὰ τιμῶν τοὺς νεκροὺς.

Ἦστερα πλησίασε τὴν πεθαμένη, τῆς ἔκλεισε ἀπαλὰ τὰ μάτια, τῆς σταῦ-ρωσε τὰ χέρια καὶ τῆς σήκωσε τὰ ἔ-σπρα μαλλιά πὸ ἦταν πεισμένα στὸ πρόσωπό τῆς.

Δὲν ἐννοῖωθε πιά κανένα φόβο, Ἰσα-Ἰσα ἡ καρδιά του ἦταν γεμάτη οἰκτο-γιὰ τὴ γριὰ γυναῖκα πὸ εἶχε μείνει

τόσο ἔρημη τις τελευταῖες τῆς μέρες καὶ πὸ εἶχε τέτοιον καιρὸ γιὰ τὰ παιδιά τῆς. Γιὰ μὴ νόχτα τοῦλάχι-στον θὰ ἔμεινε αὐτὸς νὰ τὴν ξαγρυ-πνήσει. Ἐφαξε νὰ θρεῖ μὴ ἄνοψη καὶ ἄρχισε νὰ μωρμουρίζε μερικὰ τροπάρια. Ἐξάφνα, ἐνῶ ἔφελενε ἕνα τροπάρι, σταμάτησε γιὰτι συλλογι-στικὴ τὴ μάννα καὶ τὸν πατέρα του.

Ἀλήθεια, πὸς πονοῦν τὰ παιδιά τους οἱ γονεῖς! Αὐτὸ δὲν τὸ φαντα-ζόταν Ἰσαμε τώρα. Ὅχι διτι ἡ ζωὴ τους δὲν θὰ εἶχε πιά κανένα σκοπὸ ἔταν δὲν εἶχαν τὰ παιδιά κοντὰ τους αὐτὸ δὲν τῶδαξε με τὸ νοῦ του. Ἀρα-γε δὲν θὰ τὸν εἶχαν ἐπιθυμήσει κ' οἱ δικοὶ του τόσο, ὅσο εἶχε ἐπιθυμήσει τὰ παιδιά τῆς ἡ γριὰ ἐκείνη;

Ἡ σκέψη αὐτὴ τοῦ προξένησε χα-ρὰ, ἀλλὰ δὲν τόλμησε κιάλας νὰ τὸ πιστέψει. Αὐτὸς δὲν ἀξίζε νὰ τὸν ἐπι-θυμήσει κανένας. Ἀλλὰ ἐκεῖνο πὸ δὲν ἦταν Ἰσαμε τώρα, μποροῦσε νὰ γίνεῖ στὸ μέλλον.

Γύρω στὴν κἀμαρα ἦταν κρεμασμέ-νες οἱ φωτογραφίες τῶν ξενητεμένων. Ἐβλεπε κανεὶς εἰκόνες ἀπὸ φηλοὺς καὶ γερδὸς ἀντρας καὶ γυναῖκες με σκαρὰ πρόσωπα, νύφες με μακροὺς ἀσπρους πέπλους, παιδία με κατσα-ρὰ μαλλιά κ' ἄσπρα φορέματα. Καὶ στὸν Νιλς φαίνονταν σὰ νὰ κοιτάζαν μ' ἀψυχο βλέμμα καὶ σὰ νὰ μὴν ἦ-θελαν νὰ ἴδουν τίποτε.

— Κακόμοιρο! εἶπε. Ἡ μητέρα σας πέθανε. Δὲν μπορεῖτε πιά νὰ τῆς κάνετε τίποτε μὴ καὶ τὴν ἀφήσατε μόνάχη. Ἡ δική μου ὄμως μητέρα ζῆ.

Σταμάτησε καὶ χαμογέλασε.

— Ναί, ἡ μητέρα μου εἶναι ζων-τανή, σκέφθηκε. Κ' οἱ δύο ζοῦν, κ' ἡ μάννα μου κ' ὁ πατέρας μου.

Ξαγρόνησε δόλοληρη τὴ νόχτα, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἡμερήματα τὸν πήρε ὁ ἔπνος κ' ὄνειρεύτηκε τὴ μάννα του καὶ τὸν πατέρα του. Μόλις μπόρεσε νὰ τοὺς ἀναγνωρίσῃ, γιὰτι εἶχαν κ' οἱ δυὸ ἄσπρα μαλλιά καὶ τὸ πρόσωπό τους φαίνονταν γερασμένο καὶ ζαρωμέ-νο. Τὸς ρώτησε γιὰτι ἦσαν ἔτσι κ' αὐτοὶ τοῦ ἀποκρίθηκαν πὸς εἶχανε γερῆσει ἀπὸ τὸν καιρὸ τους γ' αὐ-τόν. Αὐτὸ τὸν ἔκανε καὶ συγκινηθῆκε, ἀλλὰ τὸν ἔκανε νὰ ἐκπλαγεῖ κιάλας πολὺ, γιὰτι εἶχε πάντα τὴν ἴδεια διτι οἱ γονεῖς του θὰ χαίρονταν ἀν μπο-ροῦσαν νὰ τὸν ξεφερνωθοῦν.

Ὅταν ὁ Νιλς ἐξήγησε, ἔξω ἦταν ἕ-νας θαυμάσιος καιρὸς. Ἐφαγε ἕνα κομμάτι ψωμὶ πὸ βρισκόταν στὴν κἀμαρα, ὅστερα βγήκε ἔξω καὶ τά-σε τὴν ἀγελάδα, τις ἀότες καὶ τις χῆνες, καὶ στὸ τέλος ἀνοῖξε τὴν πόρ-τα τῆς αὐλῆς καὶ εἶπε στὴν ἀγελάδα νὰ πάει στὸ κοντινότερο σπιτί.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

